Molenlanden

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	:	Beantwoording politieke vragen CDA – Exploitatiemogelijkheden van gebied S in relatie tot de aanwezigheid van Energie Groote Haar BV
Datum	:	26 juni 2024
Zaaknummer	:	1214703
Portefeuillehouder	:	Jan Lock
Behandelend ambtenaar	:	Willem van Valen

Beste meneer De Jong,

Op 18 juni jl. stelde u politieke vragen aan het college conform artikel 55 van het Reglement van Orde. Via deze raadsinformatiebrief worden uw vragen beantwoord.

Toelichting:

Geacht college,

In uw raadsvoorstel 1214703 (Locaties windenergie RES Alblasserwaard) geeft u aan dat uw voorkeur naar de gebieden J en S gaan. Op pagina 5 van het voorstel meldt u dat u over de realisatie van windturbines in locatie S verkennende gesprekken voert met Energiecoöperatie De Knotwilg (Hierna: De Knotwilg) en Greentrust.

De Knotwilg en Greentrust hebben ieder 50% van de aandelen van Energie Groote Haar BV; de onderneming die een ‚onherroepelijke omgevingsvergunning heeft voor de bouw van twee windturbines én die een structuur heeft met 50% lokaal eigenaarschap. Precies zoals wij het ons wensen. Maar Energie Groote Haar B.V. zit in moeilijk vaarwater. Als wij instemmen met uw raadsvoorstel zou ons besluit voor haar aandeelhouders een ‘geschenk uit de hemel’ kunnen worden. Een unieke kans om uit de problemen te komen. Maar als zij uit de problemen komen: worden hun problemen dan naar ons bord worden verschoven? Er zijn voor ons namelijk twee punten van zorg:

A. De financiële positie van Energie Groote Haar BV,
B. Een businesscase, die inmiddels niet meer realistisch haalbaar is.

Vraag 1:
Op wiens initiatief kwamen de verkennende gesprekken op gang? Staat u er ook voor open om met andere geïnteresseerde exploitanten oriënterende gesprekken te voeren zolang u nog met De Knotwilg en Greentrust verkennende gesprekken voert?

Antwoord:
In december 2023 is er een motie aangenomen in de gemeenteraad van Gorinchem om het college van burgemeester en wethouders te verzoeken optimalisatiemogelijkheden voor windenergie in de potentiële zoeklocatie windenergie S in beeld te brengen. Op basis van die motie zijn verkennende gesprekken gestart in samenspraak met De Knotwilg en Greentrust. Mochten er andere geïnteresseerde exploitanten voor realisatie van windturbines binnen locatie S aanwezig zijn, dan kunnen met hen aanvullende verkennende gesprekken worden gevoerd, maar deze hebben zich nog niet aangediend.

Vraag 2:
De financiële problemen van Energie Groote Haar B.V. zijn ontstaan als gevolg van het feit dat ca. 6 jaar geleden de omgevingsvergunning voor de bouw van twee windturbines onherroepelijk werd, maar het niet tot realisatie van de turbines kwam. De laatste keer dat Energie Groote Haar BV jaarcijfers publiceerde was op 26 april 2024, dat waren de jaarcijfers over 2023.
We hebben de publicatiebalans bijgevoegd. Het jaar eindigde met een balanstotaal van ruim € 1 mln en een negatief (!) eigen vermogen van € 166.950 (eind 2022: € 49.277 negatief). Geen kilowatt duurzame energie opgewekt en € 117.673 verlies gemaakt. Verlies dat voor 50% lokaal eigendom is.

Was het u bekend op het moment dat u de verkennende gesprekken ging voeren met De Knotwilg en Greentrust dat hun dochterbedrijf Energie Groote Haar B.V. een negatief eigen vermogen heeft, en daarmee in feite technisch failliet is?

Antwoord:
Bij de start van de gesprekken waren de cijfers die u hier aanhaalt ons niet bekend. Zoals algemeen bekend gaat bij ruimtelijke ontwikkelingen, zo ook een windpark, de kost voor de baat uit. In de initiatief- en planfase worden kosten gemaakt door een initiatiefnemer, die hij in de exploitatiefase beoogt terug te verdienen. Feit is verder dat er een omgevingsvergunning is afgegeven aan Energie Groote Haar B.V. waardoor deze entiteit vergunde rechten heeft op de locatie van het beoogde windpark Groote Haar, nabij locatie S, en om die reden een relevante partij is.

Vraag 3:
In die verkennende gesprekken probeert u af te tasten of de beide aandeelhouders van Energie Groote Haar B.V. ergens omstreeks 2027 - 2028 (het moment waarop u verwacht dat de Raad van State uitspraak zal doen) van start kunnen gaat met de realisatie van de windturbines in locatie S, maar dan zal Energie Groote Haar B.V. tegen die tijd toch in beter financieel vaarwater moeten zien te komen, want anders wordt de nieuwe uitdaging van meet af aan belast met de problemen vanuit het verleden.
De enige manier voor Energie Groote Haar B.V. om een beter financieel vaarwater te komen is door zo snel mogelijk na de uitspraak van de Raad van State over de vergroting van de windturbines, die mogelijk eind 2024 komt, 2 windturbines te realiseren, want dan gaat er eindelijk een kasstroom op gang komen. 2 windturbines: samen 7 MW (als de uitspraak negatief is) of 7,7 MW (als de uitspraak positief is). Maar die turbines moeten dan wel gefinancierd worden. En dat is hét probleem omdat:

a. Energie Groote Haar B.V. een negatief eigen vermogen heeft,
b. De bouwmaterialen t.o.v. de businesscase sterk gestegen zijn,
c. De kapitaalmarktrente veel hoger is dan waar oorspronkelijk mee gerekend werd,
d. De SDE-subsidie niet meer over de volle 15 jaar de exploitatie garandeert.

Om aan deze problemen het hoofd te bieden zullen de aandeelhouders van Energie Groote Haar B.V. flink eigen vermogen moeten bijstorten om van een bank een financiering te kunnen krijgen. Als De Knotwilg daartoe niet in staat is, maar Greentrust wel, voldoet de businesscase niet meer aan uw voorwaarde dat minimaal 50% lokaal eigendom moet zijn.

Als Energie Groote Haar B.V. of het bestuur van De Knotwilg u vraagt om garant te staan voor de financieringsverplichtingen van het Energie Groote Haar B.V. aan de bank: bent u dan bereid om aan dat verzoek gehoor te geven? Moeten de gemeenteraden van Gorinchem en Molenlanden er in dat geval rekening mee houden dat gemeentelijke garanties moeten worden afgegeven om windenergie in locatie S te kunnen laten opwekken?

Antwoord:
Deze vraag is nog niet te beantwoorden omdat er veel aannames en toekomstige mogelijke situaties in verwerkt zijn, waarvan we niet weten of deze zich ook daadwerkelijk zullen voordoen. Op dit moment wordt uitvoering gegeven aan de vraag van de gemeenteraad van Gorinchem om optimalisatiemogelijkheden op Gorinchem-Noord te onderzoeken. Er zijn diverse concrete manieren waarop een eventueel windpark of combinatie van windparken op Groote Haar en locatie S feitelijk tot stand zou kunnen komen.

Vraag 4:
Naar we aannemen wilt u niet alleen verkennende gesprekken met De Knotwilg en Greentrust voeren omdat ze een combinatie van lokaal eigenaarschap en vakmanschap vormen, maar ook omdat Energie Groote Haar B.V. rechten heeft in locatie S. 2 windturbines van ieder ca. 3,5 MW. U geeft in het raadsvoorstel aan dat de optie denkbaar is dat die 2 reeds vergunde windturbines niet gerealiseerd gaan worden, maar daarvoor in de plaats 3 grotere windturbines. Dat u ook aan deze optie denkt begrijpen we wel. Maar als het die kant opgaat, dan zijn al de investeringen die vanaf 2017 in de 2 vergunde windturbines zijn gaan zitten niets meer waard, en moet er ca. € 1,2 mln (het balanstotaal + negatief eigen vermogen) verlies genomen gaan worden.

Als uw gesprekspartners dat verlies, of een deel van dat verlies, bij u willen neerleggen omdat het niet gedragen kan worden vanuit de exploitatie van de nieuw te bouwen windturbines: bent u dan bereid om dat te accepteren, en zult u dan met een raadsvoorstel naar onze gemeenteraad komen om geld hiervoor beschikbaar te krijgen?

Antwoord:
Ook deze vraag is nog niet te beantwoorden omdat er veel aannames en toekomstige mogelijke situaties in verwerkt zijn, waarvan we niet weten of deze zich ook daadwerkelijk zullen voordoen.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Molenlanden,

De secretaris,	De burgemeester,
Femmy Jonker	Theo Segers

CC: de leden van de gemeenteraad Molenlanden